

Judikatūras krājums

TIESAS RĪKOJUMS (astotā palāta)

2023. gada 5. oktobrī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tiesas Reglamenta 99. pants – Atbilde, kas nerada nekādas pamatotas šaubas – Energētika – Energomarķējuma satvars – Regula (ES) 2017/1369 – 6. panta pirmās daļas a) punkts – Preces piegādātāju un tirgotāju pienākums vizuālajā reklāmā norādīt šīs preces energoefektivitātes klasi un energoefektivitātes klašu diapazonu, kas norādīts uz attiecīgās preču grupas etiķetes – Šā pienākuma tieša piemērojamība – Šo piegādātāju un tirgotāju rīcības brīvība pildīt šo pienākumu, ja nav pieņemts deleģētais akts, pamatojoties uz minēto regulu

Lietā C-761/22

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Landgericht Bochum* (Bohumas apgabaltiesa, Vācija) iesniegusi ar 2022. gada 23. novembra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2022. gada 15. decembrī, tiesvedībā

Verband Wirtschaft im Wettbewerb Verein für Lauterkeit in Handel und Industrie eV

pret

Roller GmbH & Co. KG,

TIESA (astotā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Safjans [*M. Safjan*] (referents), tiesneši N. Pisarra [*N. Piçarra*] un M. Gavalecs [*M. Gavalec*],

ģenerālvokāte: T. Čapeta [*T. Čapeta*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā pēc ģenerālvokātes uzklauššanas pieņemto lēmumu lemt, izdodot motivētu rīkojumu saskaņā ar Tiesas Reglamenta 99. pantu,

izdod šo rīkojumu.

* Tiesvedības valoda – vācu.

Rīkojums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2017/1369 (2017. gada 4. jūlijs), ar ko izveido energomarķējuma satvaru un atceļ Direktīvu 2010/30/ES (OV 2017, L 198, 1. lpp.), 6. panta pirmās daļas a) punktu.
- 2 Lūgums tika iesniegts saistībā ar *Verband Wirtschaft im Wettbewerb Verein für Lauterkeit in Handel und Industrie eV* un *Roller GmbH & Co. KG* strīdu par lūgumu uzdot pēdējai pārtraukt reklamēt sadzīves cepeškrāsnis un tvaika nosūcējus, kuru marķējumā nav norādīts attiecīgās produktu grupas energoefektivitātes klases diapazons.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 2010/30/ES

- 3 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2010/30/ES (2010. gada 19. maijs) par enerģijas un citu resursu patēriņa norādīšanu ražojumiem, kas saistīti ar energopatēriņu, izmantojot etiķetes un standarta informāciju par precēm (OV 2010, L 153, 1. lpp.), 5. un 8. apsvērumā bija noteikts:

“(5) Precīzai, būtiskai un salīdzināmai informācijai par specifisku enerģijas patēriņu attiecībā uz ražojumiem, kas saistīti ar energopatēriņu, būtu jāietekmē tiešā lietotāja izvēle par labu ražojumiem, kas patērē mazāk enerģijas vai, kurus izmantojot, tiek [tieši vai] netieši patērēts mazāk enerģijas vai citu nozīmīgu resursu, tādējādi mudinot ražotājus veikt pasākumus to ražoto ražojumu enerģijas un citu nozīmīgu resursu patēriņa samazināšanai. Tam vajadzētu netieši sekmēt arī šo ražojumu efektīvāku izmantošanu, lai veicinātu ES 20 % energoefektivitātes mērķa sasniegšanu. Šīs informācijas trūkuma gadījumā tirgus mehānismi vien nenodrošinās enerģijas un citu nozīmīgu resursu racionālu patēriņu šiem ražojumiem.

[..]

(8) Informācijai ir būtiska nozīme tirgus mehānismu darbībā, un tādēļ nepieciešams ieviest vienotu marķējumu visiem viena veida ražojumiem, lai potenciālajiem pircējiem sniegtu standartizētu papildinformāciju par šo ražojumu izmaksām enerģijas un citu nozīmīgu resursu patēriņa izteiksmē un lai nodrošinātu, ka potenciālie tiešie lietotāji, kas neredz izstādītos ražojumus un tādējādi neredz arī marķējumu, saņemtu šo informāciju; lai tas noritētu efektīvi un veiksmīgi, marķējumam vajadzētu būt viegli pamanāmam tiešajiem lietotājiem, vienkāršam un precīzam. Šim nolūkam pašreizējais marķējuma izkārtojums būtu jā saglabā kā pamats tiešo lietotāju informēšanai par ražojumu energoefektivitāti. Enerģijas patēriņš un cita informācija par katru ražojumu veidu būtu jā mēra atbilstīgi saskaņotiem standartiem un metodēm.”

- 4 Šīs direktīvas 10. pantā bija noteikts:

“1. [Eiropas] Komisija saskaņā ar 11., 12. un 13. pantu deleģētajos aktos nosaka sīkāku informāciju par etiķetēm un speciālo zīmi attiecībā uz katru ražojuma veidu atbilstīgi šim pantam.

[..]”

Deleģētā regula (ES) Nr. 65/2014

5 Komisijas 2013. gada 1. oktobra Deleģētā regula (ES) Nr. 65/2014, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/30/ES papildina attiecībā uz sadzīves cepeškrāšņu un tvaika nosūcēju energomarķējumu (OV 2014, L 29, 1. lpp.), saskaņā ar tās otro atsauci tika pieņemta, pamatojoties uz Direktīvas 2010/30 10. pantu.

6 Šīs deleģētās regulas 3. pantā “Piegādātāju pienākumi un termiņi” ir noteikts:

“Piegādātāji nodrošina, ka:

1) attiecībā uz etiķetēm, datu lapām un tehnisko dokumentāciju

a) sadzīves cepeškrāsnīm:

i) visas sadzīves cepeškrāsns piegādā ar drukātu etiķeti(-ēm), kurā(-ās) informācija par katru cepeškrāsns kameru ir norādīta III pielikuma 1. punktā noteiktajā formātā;

[..]

iv) jebkurā sadzīves cepeškrāsns konkrēta modeļa reklāmā, ja tajā tiek sniegta ar enerģiju saistīta informācija vai informācija par cenu, norāda attiecīgā modeļa energoefektivitātes klasi;

v) jebkādos konkrēta sadzīves cepeškrāsns modeļa tehniskajos reklāmizdevumos, kuros aprakstīti tā konkrētie tehniskie parametri, norāda attiecīgā modeļa energoefektivitātes klasi;

[..]

b) sadzīves tvaika nosūcējiem:

i) visus sadzīves tvaika nosūcējus piegādā ar drukātu etiķeti, kurā informācija ir norādīta III pielikuma 2. punktā noteiktajā formātā;

[..]

iv) jebkurā sadzīves tvaika nosūcēja konkrēta modeļa reklāmā, ja tajā tiek sniegta ar enerģiju saistīta informācija vai informācija par cenu, norāda attiecīgā sadzīves tvaika nosūcēja energoefektivitātes klasi;

v) jebkādos konkrēta sadzīves tvaika nosūcēja modeļa tehniskajos reklāmizdevumos, kuros aprakstīti tā konkrētie tehniskie parametri, norāda attiecīgā modeļa energoefektivitātes klasi;

[..]

3) attiecībā uz etiķešu formātiem:

a) sadzīves cepeškrāsns kameras etiķetes formāts ir, kā noteikts III pielikuma 1. punktā, ierīcēm, ko laiž tirgū no 2015. gada 1. janvāra;

b) sadzīves tvaika nosūcēja etiķetes formāts ir, kā noteikts III pielikuma 2. punktā un atbilstoši šādiem termiņiem:

[..]

- iv) sadzīves tvaika nosūcējiem, ko laiž tirgū no 2020. gada 1. janvāra ar energoefektivitātes klasēm A+++, A++, A+, A, B, C, D, etiķetes ir, kā noteikts III pielikuma 2.1.4. punktā (4. etiķete).

[..]”

- 7 Minētās deleģētās regulas 4. pants “Izplatītāju pienākumi” ir formulēts šādi:

“Izplatītāji nodrošina, ka:

- 1) attiecībā uz sadzīves cepeškrāsnīm:

[..]

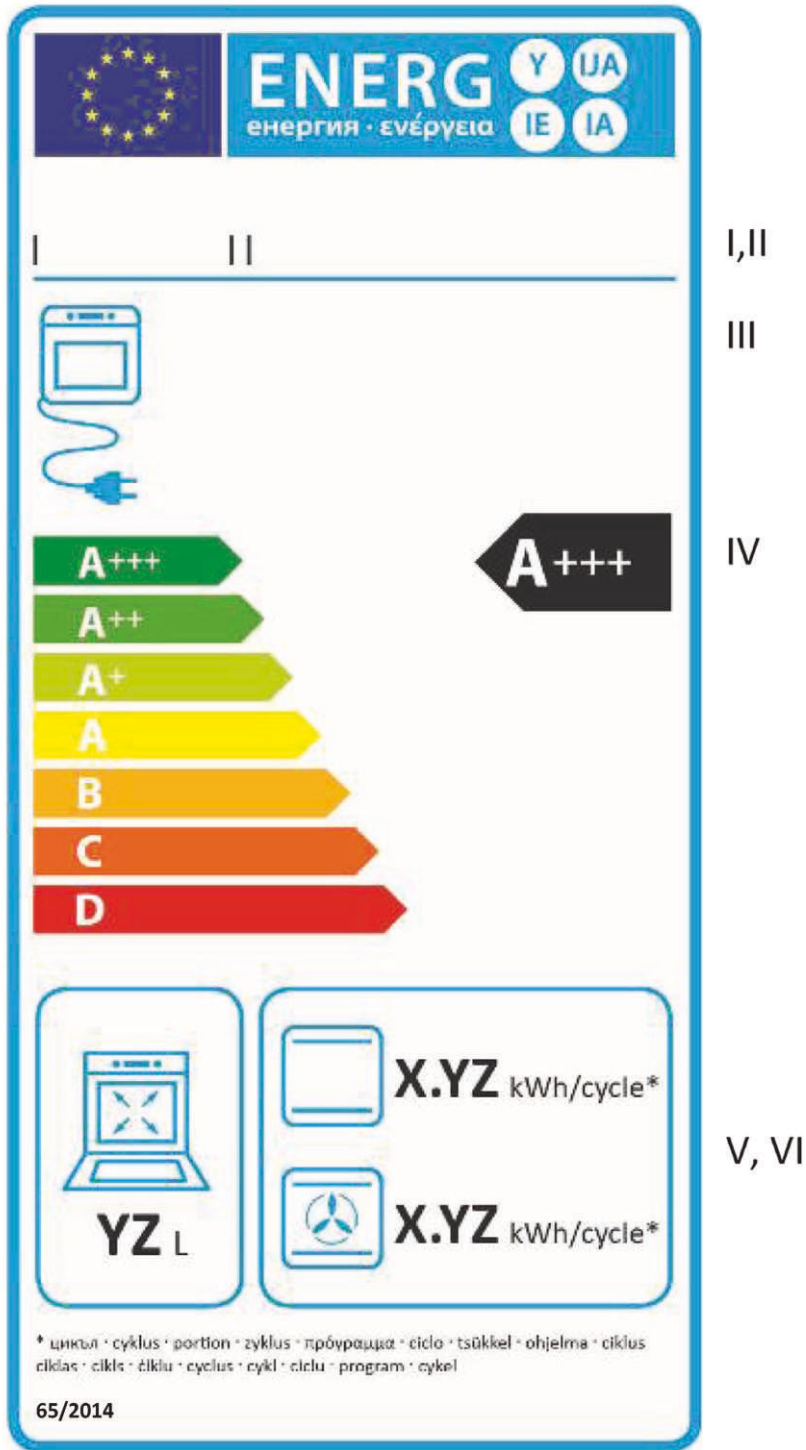
- c) jebkurā jebkāda veida vai paņēmiena tālpārdošanas un tirdzniecības reklāmā, kas attiecas uz konkrētu cepeškrāsns modeli, ir iekļauta norāde uz energoefektivitātes klasi, ja šajā reklāmā tiek sniegta ar enerģiju saistīta informācija vai informācija par cenu;
- d) jebkādos konkrēta modeļa tehniskajos reklāmizdevumos, kuros aprakstīti cepeškrāsns tehniskie parametri, ir iekļauta attiecīgā modeļa energoefektivitātes klase;

- 2) attiecībā uz sadzīves tvaika nosūcējiem:

[..]

- c) jebkurā jebkāda veida vai paņēmiena tālpārdošanas un tirdzniecības reklāmā, kas attiecas uz konkrētu sadzīves tvaika nosūcēja modeli, ir iekļauta norāde uz energoefektivitātes klasi, ja šajā reklāmā tiek sniegta ar enerģiju saistīta informācija vai informācija par cenu;
- d) jebkādos konkrēta modeļa tehniskajos reklāmizdevumos, kuros aprakstīti sadzīves tvaika nosūcēja tehniskie parametri, ir iekļauta attiecīgā modeļa energoefektivitātes klase.”

- 8 Šīs pašas deleģētās regulas III pielikuma nosaukums ir “Etiķete”. Šā papildinājuma 1.1.1. punktā ar nosaukumu “Etiķetes paraugs – katrai sadzīves elektriskās cepeškrāsns kamerai” iekļauts šāds attēls:

(5) Energoefektivitātes klašu skala

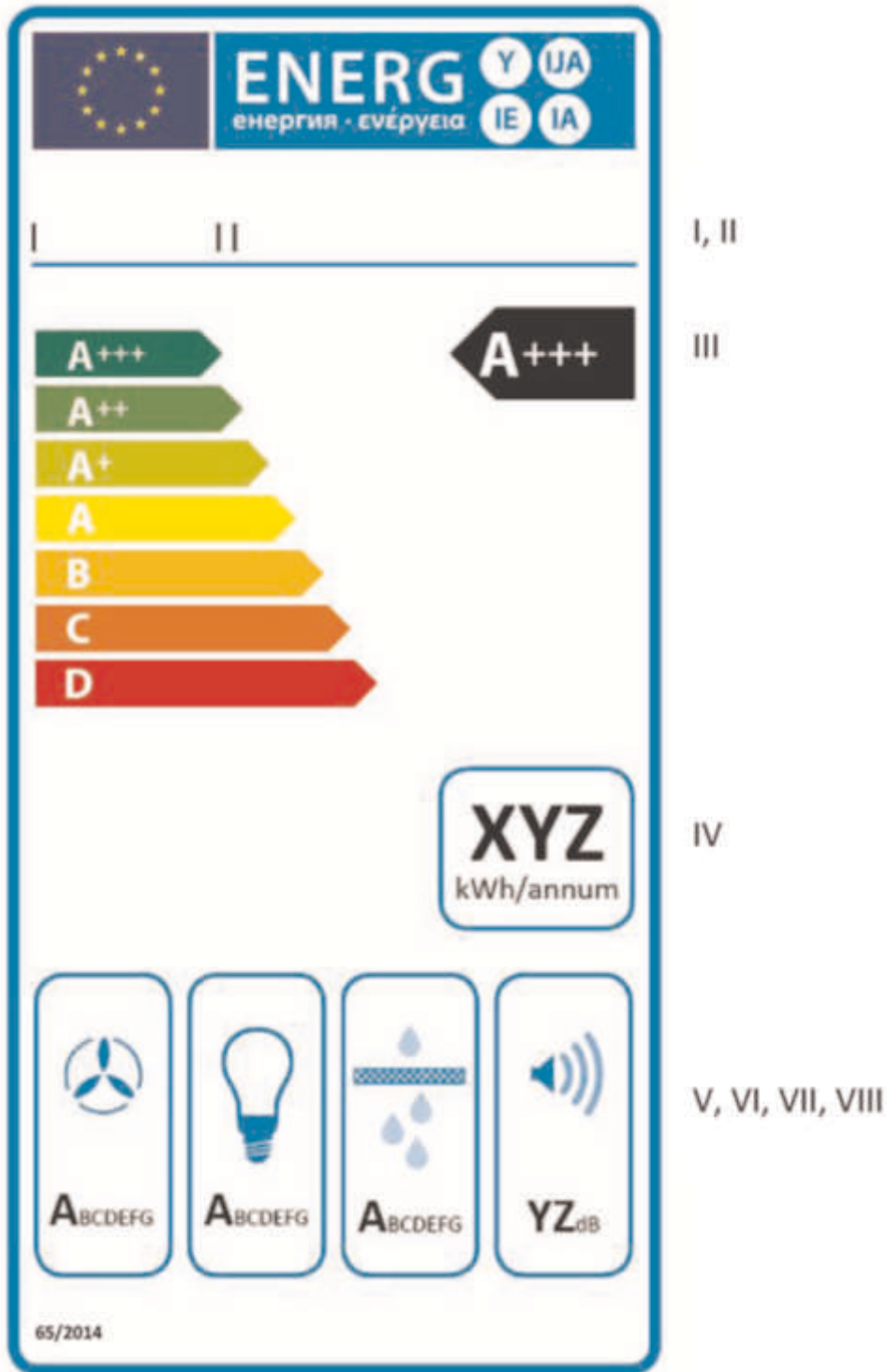
- Bulta: augstums 5,5 mm, atstarpe: 1 mm – krāsas:
 - augstākā klase: X-00-X-00
 - otrā klase: 70-00-X-00
 - trešā klase: 30-00-X-00
 - ceturtā klase: 00-00-X-00
 - piektā klase: 00-30-X-00
 - sestā klase: 00-70-X-00
 - zemākā klase: 00-X-X-X-00
- Teksts: *Calibri bold* 18 pt, lielie burti, balti; “+” simbols: *Calibri bold* 12 pt, balti, sakārtoti vienā rindā.

(6) Energoefektivitātes klase

- Bulta: platums: 20 mm, augstums: 10 mm, 100 % melns.
- Teksts: *Calibri bold* 24 pt, lielie burti, balti; “+” simbols: *Calibri bold* 18 pt, balti, sakārtoti vienā rindā.

[..]”

- 11 Minētās deleģētās regulas III pielikuma 2.1.4. punktā ar nosaukumu “Sadzīves tvaika nosūcēji, kas klasificēti energoefektivitātes klasēs no A+++ līdz D (4. etiķete)” ir šāds attēls:

- 12 Šīs pašas deleģētās regulas III pielikuma 2.2. punktā “Etiķetē iekļaujamā informācija – sadzīves tvaika nosūcēji” ir izklāstīts romiešu ciparu, kas tostarp ir norādīti šī pielikuma 2.1.4. punktā ietvertajā attēlā, apzīmējums, un tajā ir paredzēts:

“Etiķetē iekļauj šādu informāciju:

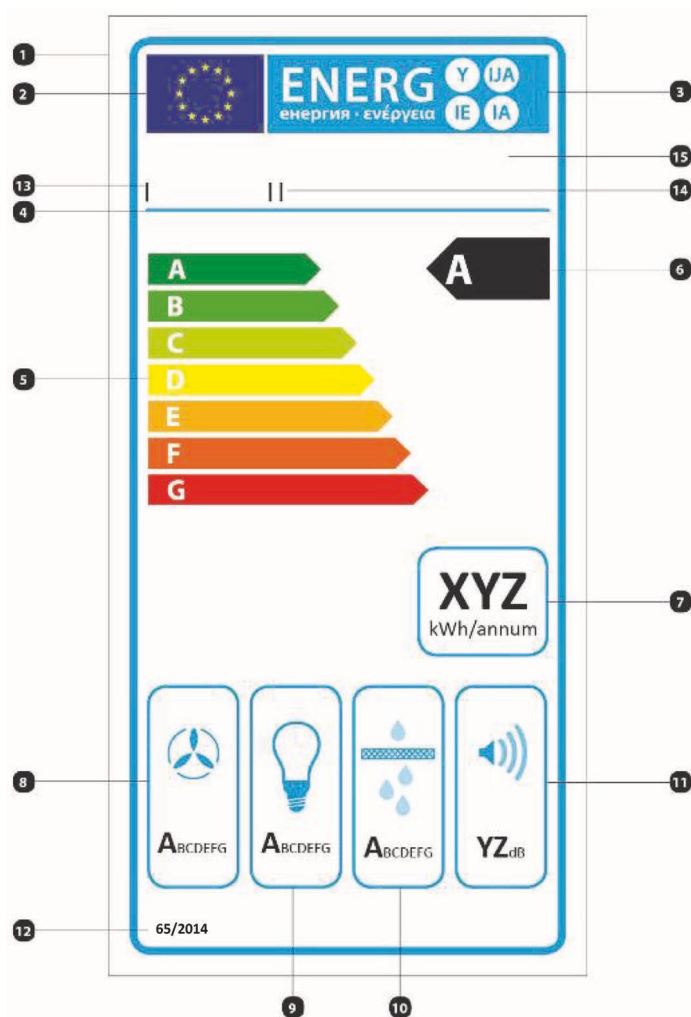
[..]

III. sadzīves tvaika nosūcēja energoefektivitātes klase, kas noteikta atbilstoši I pielikumam. Bultiņa, uz kuras norādīta sadzīves tvaika nosūcēja energoefektivitātes klase, ir novietota tādā pašā augstumā kā attiecīgās energoefektivitātes klases bultiņa;

[..].”

- 13 Saskaņā ar Deleģētās regulas Nr. 65/2014 III pielikuma 2.3. punktu ar nosaukumu “Etiķetes noformējums – sadzīves tvaika nosūcēji”:

“Etiķetes noformējums ir tāds, kā parādīts attēlā:

Kur:

[..]

(5) Energoefektivitātes klašu skala

– Bulta: augstums 4 mm, atstarpe: 0,75 mm – krāsas:

- augstākā klase: X-00-X-00
 - otrā klase: 70-00-X-00
 - trešā klase: 30-00-X-00
 - ceturrtā klase: 00-00-X-00
 - piektā klase: 00-30-X-00
 - sestā klase: 00-70-X-00
 - zemākā klase: 00-X-X-X-00
- Teksts: *Calibri bold* 10 pt, lielie burti, balti; “+” simbols: *Calibri bold* 7 pt, balti, sakārtoti vienā rindā.

(6) Energoefektivitātes klase

- Bulta: platums: 15 mm, augstums: 8 mm, 100 % melns.
- Teksts: *Calibri bold* 17 pt, lielie burti, balti; “+” simbols: *Calibri bold* 12 pt, balti, sakārtoti vienā rindā.

[..]”

Regula 2017/1369

14 Regulas 2017/1369 2. un 10. apsvērumā ir noteikts:

“(2) Energomarķējums dod klientiem iespēju veikt apzinātu izvēli, pamatojoties uz energopatēriņu ietekmējošu ražojumu enerģijas patēriņu. Informācija par efektīviem un ilgtspējīgiem energopatēriņu ietekmējošiem ražojumiem būtiski veicina enerģijas ietaupījumus un palīdz samazināt rēķinus par patērēto enerģiju, vienlaikus veicinot inovāciju un investīcijas energoefektīvāku ražojumu izgatavošanā. Energopatēriņu ietekmējošu ražojumu efektivitātes uzlabošana, ļaujot klientiem veikt apzinātu izvēli un saskaņojot ar to saistītās prasības Savienības līmenī, dod labumu arī ražotājiem, rūpniecībai un Savienības ekonomikai kopumā.

[..]

(10) Precīzas, būtiskas un salīdzināmas informācijas sniegšana par energopatēriņu ietekmējošu ražojumu specifisko enerģijas patēriņu atvieglo klienta izvēli par labu ražojumiem, kas lietošanas laikā patērē mazāk enerģijas un citu svarīgu resursu. Standartizēts, obligāts energopatēriņu ietekmējošu ražojumu marķējums ir efektīvs līdzeklis, ar kuru potenciālajiem klientiem sniegt salīdzināmu informāciju par energopatēriņu ietekmējošu ražojumu energoefektivitāti. Marķējums būtu jāpapildina ar ražojuma informācijas lapu. Marķējumam vajadzētu būt viegli atpazīstamam, vienkāršam un kodolīgam. Minētajā nolūkā pašreizējā marķējuma krāsu skala (no tumši zaļas līdz sarkanai krāsai) būtu jā saglabā kā pamats klientu informēšanai par ražojumu energoefektivitāti. Lai klientiem,

kas meklē iespējas ietaupīt enerģiju un izmaksas, marķējums būtu reāli lietderīgs, marķējuma skalas pakāpēm būtu jāatbilst būtiskiem klientu enerģijas un izmaksu ietaupījumiem. Vairākumam ražojumu grupu marķējumā papildus marķējuma skalai vajadzības gadījumā būtu jānorāda arī absolūtais enerģijas patēriņš, lai dotu klientiem iespēju paredzēt savas izvēles tiešo ietekmi uz rēķiniem par patērēto enerģiju. Taču šo informāciju nav iespējams sniegt attiecībā uz energopatēriņu ietekmējošiem ražojumiem, kas paši nepatērē enerģiju.

[..]”

- 15 Šīs regulas 6. panta pirmās daļas a) punktā noteikts:

“Piegādātājs un tirgotājs:

a) saskaņā ar attiecīgo deleģēto aktu konkrēta modeļa vizuālos reklāmas materiālos vai tehniskajos reklāmizdevumos norāda ražojuma energoefektivitātes klasi un uz marķējuma esošo efektivitātes klašu diapazonu”.

- 16 Minētās regulas 16. pants ir formulēts šādi:

“1. Komisija tiek pilnvarota pieņemt deleģētos aktus saskaņā ar 17. pantu, lai papildinātu šo regulu, nosakot sīki izstrādātas prasības par konkrētu ražojumu grupu marķējumu.

[..]

3. Deleģētajos aktos par konkrētām ražojumu grupām jo īpaši norāda šādu informāciju:

[..]

j) tas, kā energoklasi un uz marķējuma pieejamo energoklašu klāstu iekļauj vizuālos reklāmas materiālos un tehniskajos reklāmizdevumos, tostarp attiecībā uz salasāmību un redzamību;

[..].”

- 17 Minētās regulas 20. panta 4. punktā ir paredzēts:

“Saskaņā ar Direktīvas 2010/30/ES 10. pantu un [Komisijas] Direktīvu 96/60/EK [(1996. gada 19. septembris), ar ko īsteno Padomes Direktīvu 92/75/EEK attiecībā uz kombinēto mājas šķīdinātāju energomarķējumu (OV 1996, L 266, 1. lpp.)], pieņemti deleģētie akti paliek spēkā, kamēr tos atceļ ar deleģēto aktu, kas pieņemts, ievērojot regul[as 16. pantu], un aptver attiecīgo ražojumu grupu.

Šajā regulā paredzētos pienākumus piemēro ražojumu grupām, uz kurām attiecas, ievērojot Direktīvas 2010/30/ES 10. pantu un Direktīvu 96/60/EK, pieņemtie deleģētie akti.”

Deleģētās regulas (ES) 2019/2013, 2019/2014, 2019/2015, 2019/2016, 2019/2017 un 2019/2018.

- 18 VII un VIII pielikumi Komisijas Deleģētā regulā (ES) 2019/2013 (2019. gada 11. marts), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1369 papildina attiecībā uz elektronisko displeju energomarķējumu un atceļ Komisijas Deleģēto regulu (ES) Nr. 1062/2010 (OV 2019,

L 315, 1. lpp.), Komisijas Deleģētā regulā (ES) 2019/2014 (2019. gada 11. marts), ar ko papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1369 attiecībā uz sadzīves veļas mazgāšanas un sadzīves veļas mazgāšanas un žāvēšanas mašīnu energomarķējumu un atceļ Komisijas Deleģēto regulu (ES) Nr. 1061/2010 un Komisijas Direktīvu 96/60/EK (OV 2019, L 315, 29. lpp.), Komisijas Deleģētā regulā (ES) 2019/2015 (2019. gada 11. marts), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1369 papildina attiecībā uz gaismas avotu energomarķējumu un atceļ Komisijas Deleģēto regulu (ES) Nr. 874/2012 (OV 2019, L 315, 68. lpp.), Komisijas Deleģētā regulā (ES) 2019/2016 (2019. gada 11. marts), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1369 papildina attiecībā uz aukstumiekārtu energomarķējumu un atceļ Komisijas Deleģēto regulu (ES) Nr. 1060/2010 (OV 2019, L 315, 102. lpp.), Komisijas Deleģētā regulā (ES) 2019/2017 (2019. gada 11. marts), ar ko attiecībā uz sadzīves trauku mazgāšanas mašīnu energomarķējumu papildina Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1369 un atceļ Komisijas Deleģēto regulu (ES) Nr. 1059/2010 (OV 2019, L 315, 134. lpp.), kā arī Komisijas Deleģētā regulā (ES) 2019/2018 (2019. gada 11. marts), ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/1369 papildina attiecībā uz aukstumiekārtu ar tiešās pārdošanas funkciju energomarķējumu (OV 2019, L 315, 155. lpp.), ietver šādus attēlus, precizējot, ka monohroms ir pārņemts tikai šo deleģēto regulu VII pielikumā:

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 19 *Roller* pārvalda aptuveni 150 mēbeļu veikalus visā Vācijā, un tas sevi uzskata par lielāko mēbeļu atlaižu veikalu Vācijā.
- 20 Tā 2022. gada sākumā savas tīmekļa vietnes sadaļā “izpārdošanā virtuves” reklamēja aprīkotu virtuvi par cenu EUR 1699,00. Papildus informācijai par virtuves mēbelēm tā sniedza arī informāciju par šajā virtuvē iebūvētajām elektroierīcēm. Tā jo īpaši norādīja, ka iebūvējamo cepeškrāsns un tvaika nosūcēju energoefektivitātes klase ir attiecīgi “A” un “C”. Šī norāde bija grafiska bultiņa ar krāsainu fonu, proti, dzeltena iebūvējamās cepeškrāsns gadījumā un oranža – tvaika nosūcēja gadījumā. Tomēr energoefektivitātes klašu diapazoni, kas norādīti uz attiecīgo ierīču etiķetēm, nebija norādīti.
- 21 *Verband Wirtschaft im Wettbewerb Verein für Lauterkeit in Handel und Industrie* ir reģistrēta biedrība ar tiesībspēju un rīcībspēju. Saskaņā ar tās statūtiem tās mērķis jau vairāk nekā 40 gadus ir jo īpaši veicināt tās biedru komerciālās intereses un apkarot negodīgu konkurenci vai veicināt godīgu konkurenci, piedaloties juridiskajā izpētē, skaidrojumos un informēšanā sadarbībā ar kompetentajām tieslietu pārvaldes iestādēm.
- 22 *Verband Wirtschaft im Wettbewerb Verein für Lauterkeit in Handel und Industrie* 2022. gada 10. februārī nesekmīgi iesniedza uzņēmumam *Roller* oficiālu paziņojumu par Regulas 2017/1369 pārkāpumu, cita starpā saistībā ar to, ka tas savā reklāmā nav norādījis energoefektivitātes klases diapazonu attiecīgajai cepeškrāsnij un tvaika nosūcējam.
- 23 *Verband Wirtschaft im Wettbewerb Verein für Lauterkeit in Handel und Industrie* pēc tam iesniedza prasību *Landgericht Bochum* (Bohumas apgabaltiesa, Vācija), kas ir iesniedzējtiesa, lai cita starpā aizliegtu šādu reklāmu nākotnē.

- 24 Jo īpaši *Verband Wirtschaft im Wettbewerb Verein für Lauterkeit in Handel und Industrie* uzskata, ka saskaņā ar Regulas 2017/1369 6. panta pirmās daļas a) punktu tādiem tirgotājiem kā *Roller* ir pienākums sadzīves cepeškrāsns un tvaika nosūcēju vizuālajās reklāmās norādīt attiecīgo ierīču energoefektivitātes klasi un energoefektivitātes klašu diapazonu, kas norādīts uz attiecīgo produktu grupu etiķetes, proti, gan attiecībā uz sadzīves cepeškrāsnīm, gan sadzīves tvaika nosūcējiem – uz energoefektivitātes klašu diapazonu no A+++ līdz D.
- 25 Iesniedzējtiesā *Roller*, savukārt, apgalvo, ka tai nav pienākuma savās reklāmās par elektriskajām cepeškrāsnīm un tvaika nosūcējiem norādīt attiecīgo produktu grupu energoefektivitātes klašu diapazonu. Šim pienākumam attiecībā uz šīm ražojumu grupām joprojām nav piešķirts konkrēts formulējums deleģētajā aktā, kas pieņemts, pamatojoties uz Regulu 2017/1369, un tas neizriet tieši no minētās regulas 6. panta.
- 26 Iesniedzējtiesa norāda, ka attiecībā uz sadzīves cepeškrāsnīm un tvaika nosūcējiem vēl nav pieņemts deleģētais akts uz Regulas 2017/1369 pamata un ka Deleģētajā regulā Nr. 65/2014, kas tika pieņemta uz Direktīvas 2010/30 pamata, kura tika atcelta ar Regulu 2017/1369, nav paredzēts pienākums norādīt attiecīgās ražojumu grupas energoefektivitātes klašu diapazonu attiecīgajās vizuālajās reklāmās un tehniskajos reklāmas materiālos.
- 27 Šajā kontekstā minētā tiesa arī jautā, vai no Regulas 2017/1369 6. panta pirmās daļas a) punkta var tieši secināt, ka tādiem tirgotājiem kā *Roller* savās vizuālajās reklāmās un tehniskajos reklāmas materiālos ir pienākums norādīt attiecīgo ierīču energoefektivitātes klasi un energoefektivitātes klašu klāstu, kas norādīts uz attiecīgās produktu grupas etiķetes, vai arī šāda pienākuma piemērošana ir “apturēta” līdz brīdim, kad stājas spēkā deleģētais akts, kas pieņemts, pamatojoties uz šo regulu. Gadījumā, ja šiem tirgotājiem šis pienākums ir saistošs, minētā tiesa vēlas arī zināt, vai tiem ir zināma rīcības brīvība, norādot šo klasi un energoefektivitātes diapazonu, un kādas ir iespējas šo rīcības brīvību izmantot.
- 28 Šādos apstākļos *Landgericht Bochum* (Bohumas apgabaltiesa) ir nolēmusi apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Vai jau no Regulas [2017/1369] 6. panta pirmās daļas a) apakšpunkta tieši izriet, ka energomarkējamo ražojumu piegādātājiem vai tirgotājiem ir pienākums savā reklāmā norādīt energoefektivitātes klasi un energoefektivitātes klašu diapazonu, un uz šo noteikumu neattiecas atruna par to, vai tas būtu jākonkretizē ar deleģēto aktu?
- 2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša:
- a) Vai produktu, uz kuriem attiecas energomarkējums, piegādātāju vai tirgotāju pienākums savā reklāmā atsaukties uz energoefektivitātes klasi un energoefektivitātes klašu spektru, kas izriet jau tieši no Regulas [2017/1369] 6. panta pirmās daļas a) punkta, nozīmē, ka šiem piegādātājiem vai tirgotājiem ir zināma rīcības brīvība attiecībā uz noformējuma veidu līdz brīdim, kad stājas spēkā jaunie deleģētie akti? Ja atbilde uz [otrā] jautājuma a) daļu ir apstiprinoša:
- b) Kāda(-as) ES tiesībām atbilstoša(-as) iespēja(-as) noformēt norādes par energoefektivitātes klasi un energoefektivitātes klašu diapazonu pastāv piegādātājiem un tirgotājiem līdz brīdim, kad stāties spēkā jaunie deleģētie akti? Vai attiecīgā gadījumā pietiek ar to, kā atbildētāja [pamatlietā] ir izvēlējusies kombinēt energoefektivitātes klasi un krāsu dizainu atbilstoši prasības pieteikuma K 1. pielikumam?
- 3) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir noliedzīga:

Vai līdz jauno deleģēto aktu spēkā stāšanās brīdim ir pilnībā apturēts energomarķējamo ražojumu piegādātāju vai tirgotāju pienākums savā reklāmā šajā sakarā norādīt energoefektivitātes klasi un energoefektivitātes klašu diapazonu?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

- 29 Saskaņā ar Tiesas Reglamenta 99. pantu, ja atbilde uz uzdoto prejudiciālo jautājumu skaidri izriet no judikatūras vai ja atbilde uz uzdoto prejudiciālo jautājumu nerada nekādas pamatotas šaubas, Tiesa pēc tiesneša referenta priekšlikuma un pēc ģenerālvokāta uzklaušanās jebkurā brīdī var lemt, izdodot motivētu rīkojumu.
- 30 Šajā lietā ir nepieciešams piemērot minēto tiesību normu.
- 31 Iesniedzējtiesa ar saviem jautājumiem, kas ir jāizskata kopā, būtībā jautā, vai Regulas 2017/1369 6. panta pirmās daļas a) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka preces piegādātājiem un tirgotājiem ir pienākums savās vizuālajās reklāmās vai tehniskajos reklāmas materiālos, kas attiecas uz konkrētu šīs preces modeli, atsaukties uz tā energoefektivitātes klasi un energoefektivitātes klašu diapazonu, kas norādīts uz attiecīgās ražojumu grupas etiķetes, ja uz šo ražojumu grupu attiecas deleģētais akts, kas pieņemts, pamatojoties uz Direktīvu 2010/30, nevis deleģētais akts, kas pieņemts, pamatojoties uz Regulu 2017/1369. Apstiprinošā gadījumā iesniedzējtiesa vēlas uzzināt, kā šie piegādātāji un tirgotāji var norādīt šo energoefektivitātes klasi un energoefektivitātes klašu diapazonu attiecīgajos reklāmas vai veicināšanas materiālos.
- 32 Pirmkārt, jāatgādina, ka saskaņā ar Regulas 2017/1369 6. panta pirmās daļas a) apakšpunktu ražojuma piegādātājiem un tirgotājiem vizuālajā reklāmā vai tehniskajos reklāmas materiālos par konkrēto ražojuma modeli saskaņā ar attiecīgo deleģēto aktu ir jānorāda šā ražojuma energoefektivitātes klase un energoefektivitātes klašu diapazons, kas norādīts uz attiecīgās ražojumu grupas etiķetes.
- 33 Turklāt no Regulas 2017/1369 16. panta 1. punkta un 3. punkta j) apakšpunkta izriet, ka Komisija ir pilnvarota pieņemt deleģētos aktus, lai papildinātu šo regulu, jo īpaši precizējot veidu, kādā šī energoefektivitātes klase un energoefektivitātes klašu diapazons ir jānorāda attiecīgajās vizuālajās reklāmās un tehniskajos reklāmas materiālos, “jo īpaši ņemot vērā salasāmību un redzamību”.
- 34 Tādējādi no Regulas 2017/1369 6. panta izriet ražojuma piegādātāju un tirgotāju pienākums savās vizuālajās reklāmās vai tehniskajos reklāmas materiālos norādīt minēto energoefektivitātes klasi un energoefektivitātes klašu diapazonu, savukārt deleģētie akti, kas pieņemti, pamatojoties uz šīs regulas 16. pantu, ir paredzēti vienīgi tam, lai precizētu, kā šiem piegādātājiem un tirgotājiem ir jānorāda šāda atsauce.
- 35 Tādējādi ir jāsecina, ka pats pienākums sniegt šādu atsauci izriet tieši no Regulas 2017/1369 6. panta pirmās daļas a) apakšpunkta, tādējādi tas ir saistošs šiem piegādātājiem un tirgotājiem, pat ja attiecībā uz attiecīgo produktu grupu nav pieņemts deleģētais akts, pamatojoties uz šīs regulas 16. pantu.

- 36 Tiesa, ja šāds deleģētais akts nav pieņemts, “attiecīgais deleģētais akts” šīs regulas 6. panta pirmās daļas a) apakšpunkta izpratnē saskaņā ar Regulas (ES) 2017/1369 16. panta 1. punkta un 20. panta 4. punkta pirmās daļas apvienoto noteikumu aptver deleģēto aktu, kas attiecībā uz attiecīgo produktu grupu pieņemts, tostarp pamatojoties uz Direktīvu 2010/30, kas bija pieņemta pirms Regulas (ES) 2017/1369.
- 37 Šādā situācijā Regulas (ES) 2017/1369 20. panta 4. punkta otrajā daļā ir paredzēts, ka šajā regulā noteiktie pienākumi attiecas uz produktu grupām, uz kurām attiecas deleģētie akti, kas pieņemti tostarp saskaņā ar Direktīvu 2010/30/EK.
- 38 Tādējādi pat tad, ja deleģētais akts ir pieņemts, pamatojoties uz Direktīvu 2010/30, tomēr neparedzot preces piegādātājiem un tirgotājiem pienākumu vizuālajā reklāmā vai tehniskajos reklāmas materiālos atsaukties uz šīs preces energoefektivitātes klasi un efektivitātes klašu diapazonu, kas norādīts uz attiecīgās preču grupas etiķetes, šis pienākums joprojām ir jāizpilda pret šīs preces piegādātājiem un tirgotājiem saskaņā ar Regulas 2017/1369 6. panta pirmās daļas a) apakšpunktu.
- 39 Tā kā deleģētajā aktā, kas pieņemts, pamatojoties uz Direktīvas 2010/30 10. pantu, nav paredzēts šāds pienākums, tajā pēc būtības nevar tikt precizēts, kādā veidā šiem piegādātājiem un tirgotājiem vizuālajā reklāmā vai tehniskajos reklāmas materiālos ir jānorāda attiecīgā ražojuma energoefektivitātes klase un efektivitātes klašu diapazons, kas norādīts uz attiecīgās ražojumu grupas etiķetes.
- 40 Šajā lietā uz sadzīves cepeškrāsns un tvaika nosūcēju produktu grupu attiecās Deleģētā regula Nr. 65/2014, kas tika pieņemta, pamatojoties uz Direktīvas 2010/30 10. pantu. Tomēr, kā atbildē uz Tiesas informācijas pieprasījumu paskaidroja iesniedzējtiesa, šajā deleģētajā regulā nav paredzēts pienākums minētajiem piegādātājiem un izplatītājiem vizuālajā reklāmā un tehniskajos reklāmas materiālos norādīt energoefektivitātes klašu diapazonu. Turklāt, lai gan tajā ir noteikts pienākums šādos reklāmas un veicināšanas materiālos norādīt energoefektivitātes klasi, kā tas izriet no 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta iv) un v) punkta un b) apakšpunkta iv) un v) punkta, kā arī no 4. panta 1. punkta c) un d) apakšpunkta un 2. punkta c) un d) apakšpunkta, nevienā no tā pārējiem noteikumiem nav norādīts, kādā veidā šāda atsauce ir izdarāma.
- 41 Šādos apstākļos un līdz brīdim, kad, pamatojoties uz Regulas 2017/1369 16. pantu, tiks izdots deleģētais akts par ražojumu grupu, kas attiecas uz sadzīves cepeškrāsnīm un tvaika nosūcējiem, ir jāsecina, ka minētajiem piegādātājiem un tirgotājiem ir zināma rīcības brīvība attiecībā uz to, kā savos vizuālajos reklāmu un tehniskajos reklāmas materiālos norādīt energoefektivitātes klasi un efektivitātes klašu diapazonu.
- 42 Tomēr šo rīcības brīvību nevar izmantot neierobežoti.
- 43 Pirmkārt, no Deleģētās regulas Nr. 65/2014 3. panta 1. punkta a) apakšpunkta i) punkta un b) apakšpunkta i) punkta un 3. panta 3. punkta a) un b) apakšpunkta pēc būtības izriet, ka uz katras sadzīves cepeškrāsns un tvaika nosūcēja ir jābūt etiķetei, kurā ir informācija šīs deleģētās regulas III pielikuma 1. un 2. punktā noteiktajā formā. It īpaši minētā pielikuma 1.1.1.–1.1.3., 2.1.4., 2.2. un 2.3. punktā ir noteikts veids, kādā attiecīgās preces energoefektivitātes klase un efektivitātes klašu diapazons, kas norādīts uz attiecīgās preču grupas etiķetes, ir jānorāda uz šīs preču grupas etiķetes, ņemot vērā tās novietojumu, formātu, izmēru, fontu un krāsu. Līdz ar to,

īstenojot šī rikojuma 41. punktā minēto rīcības brīvību, attiecīgajiem piegādātājiem un tirgotājiem, ciktāl tas ir iespējams, ņemot vērā to reklāmas un veicināšanas materiālu raksturu, apjomu un komerciālos imperatīvus, ir jāņem vērā šāds noformējums.

- 44 Otrkārt, Regulas 2017/1369 16. panta 3. punkta j) apakšpunktā ir noteikts, ka deleģētajos aktos, kas pieņemti, pamatojoties uz šo regulu, ir jāprecizē, kā vizuālajās reklāmās un tehniskajos reklāmas materiālos ir jānorāda attiecīgā ražojuma energoefektivitātes klase un energoefektivitātes klašu diapazons uz attiecīgās ražojumu grupas etiķetes, “jo īpaši ņemot vērā salasāmību un redzamību”. No tā izriet, ka gadījumā, ja ražojuma piegādātāji un tirgotāji izmanto šā rikojuma 41. punktā minēto rīcības brīvību, nepastāvot deleģētajam aktam, kas pieņemts, pamatojoties uz minēto regulu, tiem tomēr ir jānodrošina, lai vizuālajā reklāmā un tehniskajos reklāmas materiālos būtu salasāmi un redzami norādīta šā ražojuma energoefektivitātes klase un energoefektivitātes klašu diapazons, kas norādīts uz attiecīgās ražojumu grupas etiķetes. Šāda prasība var likt atturēties no šo energoefektivitātes klašu un diapazonu noformējuma tādā pašā veidā, kāds ir pieņemts uz šīs grupas ražojumu etiķetes, ja attiecīgā reklāmas vai veicināšanas materiāla veida, izmēra un komerciālo prasību dēļ šāds noformējums nenodrošinātu salasāmu un/vai redzamu rezultātu.
- 45 Treškārt, no Direktīvas 2010/30 5. un 8. apsvēruma un Regulas (ES) 2017/1369 2. un 10. apsvēruma izriet, ka mērķis sniegt precīzu, būtisku un salīdzināmu informāciju par energopatēriņu, izmantojot vienotu energomarķējumu, kas tirgotājam jāpiestiprina konkrētam produktam, ir daļa no attiecīgā patērētāja aizsardzības. Tomēr patērētāja informēšana par attiecīgo ierīču energoefektivitāti izmantošanas laikā un par šo ierīču enerģijas patēriņu saistībā ar enerģiju, kas ļauj patērētājam izdarīt apzinātu izvēli, ir šo Savienības aktu būtisks mērķis (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2017. gada 11. maijs, *Dyson/Komisija*, C-44/16 P, EU:C:2017:357, 64. punkts, un *Dyson*, C-632/16, EU:C:2018:599, 33. punkts).
- 46 Līdz ar to, īstenojot šā rikojuma 41. punktā minēto rīcības brīvību, preces piegādātājiem un tirgotājiem ir jānodrošina, lai vidusmēra patērētājs, kas ir pietiekami labi informēts un pietiekami vērts un apdomīgs, varētu viegli identificēt šīs preces energoefektivitātes klasi un attiecīgās preču grupas etiķetē norādīto energoefektivitātes klašu diapazonu, lai būtu informēts par šīs preces enerģijas patēriņu, spētu salīdzināt šo patēriņu ar tās pašas grupas ražojumu patēriņu, kas tiek piedāvāts citās vizuālajās reklāmās vai citos tehniskajos reklāmas materiālos, un tādējādi vajadzības gadījumā izdarīt apzinātu izvēli, iegādājoties ražojumu.
- 47 Ceturtkārt, no Regulas (ES) 2017/1369 10. apsvēruma arī izriet, ka attiecībā uz energoefektivitātes klašu klāstu uz attiecīgās ražojumu grupas etiķetes Savienības likumdevējs ir vēlējis saglabāt uz šīs etiķetes esošo krāsu skalu, sākot no tumši zaļas līdz sarkanai, kā pamatu klientiem sniegtajai informācijai. Turklāt ir vispārzināms, ka princips, saskaņā ar kuru dažādām energoefektivitātes klasēm un to diapazoniem pievienotie burti ir attēloti ar bultiņas simbolu, kura fona krāsa atbilst attiecīgā burta krāsai, kā tas ir noteikts it īpaši Deleģētās regulas Nr. 65/2014 III pielikuma 1. un 2. punktā, ir kopīgs visiem Savienības tiesību aktiem par energomarķējumu. Tā kā patērētājiem jau sen ir pazīstama šī krāsu skala un bultiņas simbols, tad, kad attiecīgie ražotāji un tirgotāji, īstenojot šī rikojuma 41. punktā minēto rīcības brīvību, izvēlas šo klašu un diapazonu grafisku attēlojumu savā vizuālajā reklāmā un tehniskajos reklāmas materiālos, tiem ir vismaz jāievēro šī skala un šis simbols. Tomēr krāsu prasību objektīvi nevar piemērot, ja attiecīgais reklāmas vai veicināšanas materiāls ir iespiests melnbaltā krāsā.
- 48 No šā rikojuma 43.–47. punktā izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka līdz brīdim, kad, pamatojoties uz Regulas 2017/1369 16. pantu, attiecībā uz sadzīves cepeškrāsns un tvaika nosūcēju ražojumu grupu ir pieņemts deleģētais akts, šīs grupas ražojuma piegādātājiem un

tirgotājiem, lai dotu iespēju attiecīgajam patērētājam iegūt skaidru informāciju par ražojuma enerģijas patēriņu un viegli veikt salīdzinājumu un apzinātu pirkuma izvēli, savās vizuālajās reklāmās un tehniskajos reklāmas materiālos atsaukties uz šā ražojuma energoefektivitātes klasi un energoefektivitātes klašu diapazonu tādā pašā veidā, kā tas ir pieņemts uz attiecīgās ražojumu grupas etiķetes, ar nosacījumu, ka šāds noformējums ir salasāms un redzams, ņemot vērā minēto reklāmu un reklāmas materiālu raksturu, izmēru un komerciālos mērķus.

- 49 Ja šāds noformējums nav iespējams, šiem piegādātājiem un tirgotājiem jebkurā gadījumā ir jāizvēlas līdzvērtīgs noformējums, kas atbilst šā rīkojuma 46. un 48. punktā minētajām prasībām attiecībā uz informāciju patērētājiem un Regulas 2017/1369 16. panta 1. punktā un 3. punkta j) apakšpunktā minētajām salasāmības un redzamības prasībām.
- 50 Kā piemēru un neskarot citus iespējamus risinājumus, tajos var salasāmā un redzamā veidā norādīt attiecīgā ražojuma energoefektivitātes klasi un energoefektivitātes klašu diapazonu, izmantojot izteicienu, kas ir viegli saprotams vidusmēra patērētājam, kurš ir pietiekami labi informēts un saprātīgi vērīgs un apdomīgs, piemēram, “[š]ā modeļa/ražojuma energoefektivitātes klase ir [attiecīgais burts] diapazonā no [pirmais burts] līdz [pēdējais burts]”, vai arī attiecīgās energoefektivitātes klases burtu norāda ar bultiņu, kuras fona krāsai jābūt atbilstošā energoefektivitātes klases diapazona burta krāsai, un līdzās bultiņai norāda diapazonu, izmantojot šādam patērētājam viegli saprotamu formulējumu vai līdzvērtīgu simbolu. Šo atsauču izvietojums, izmērs un fonts ir jāizvēlas tā, lai tās būtu salasāmas un redzamas un tādējādi šim patērētājam nepārprotami veidotu attiecīgā reklāmas vai veicināšanas materiāla daļu. Ja šādi piegādātāji un tirgotāji izvēlas bultiņas simbolu, viņi var vadīties pēc grafiskā noformējuma, ko Komisija pieņēmusi deleģētajās regulās, kuras pieņemtas, pamatojoties uz Regulas (ES) 2017/1369 16. pantu, attiecībā uz citām preču grupām, kā norādīts šā rīkojuma 18. punktā.
- 51 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz prejudiciālajiem jautājumiem ir jāatbild šādi:
- Regulas 2017/1369 6. panta pirmās daļas a) punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka preces piegādātājiem un tirgotājiem ir pienākums savās vizuālajās reklāmās vai tehniskajos reklāmas materiālos, kas attiecas uz konkrēto šīs preces modeli, atsaukties uz šīs preces energoefektivitātes klasi un energoefektivitātes klašu diapazonu, kas norādīts uz attiecīgās preču grupas etiķetes, ja uz šo preču grupu attiecas deleģētais akts, kas pieņemts, pamatojoties uz Direktīvu 2010/30, nevis deleģētais akts, kas pieņemts, pamatojoties uz Regulu 2017/1369;
 - ja minētajā deleģētajā aktā nav paredzēts veids, kādā šiem piegādātājiem un tirgotājiem šāda atsauce ir jānorāda, un līdz brīdim, kad, pamatojoties uz Regulas (ES) 2017/1369 16. pantu, attiecībā uz attiecīgo ražojumu grupu tiek pieņemts deleģētais akts, tiem ir jānorāda atsauce vizuālajās reklāmās un tehniskajos reklāmas materiālos, uz šo energoefektivitātes klasi un energoefektivitātes klašu diapazonu tādā pašā veidā, kā tas pieņemts uz šīs ražojumu grupas etiķetes, ar nosacījumu, ka šāds norādījums paliek salasāms un redzams, ņemot vērā šo reklāmu un reklāmas materiālu raksturu, izmēru un komerciālos imperatīvus;
 - ja šāds noformējums nav iespējams, minētajiem piegādātājiem un tirgotājiem jebkurā gadījumā jāizvēlas līdzvērtīgs noformējums, kas atbilst Regulā 2017/1369 noteiktajām prasībām attiecībā uz informāciju patērētājiem un salasāmības un redzamības prasībām.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 52 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (astotā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2017/1369 (2017. gada 4. jūlijs), ar ko izveido energomarķējuma satvaru un atceļ Direktīvu 2010/30/ES, 6. panta pirmās daļas a) punkts

ir jāinterpretē tādējādi, ka

preces piegādātājiem un tirgotājiem ir pienākums savās vizuālajās reklāmās vai tehniskajos reklāmas materiālos, kas attiecas uz konkrēto šīs preces modeli, atsaukties uz šīs preces energoefektivitātes klasi un energoefektivitātes klašu diapazonu, kas norādīts uz attiecīgās preču grupas etiķetes, ja uz šo preču grupu attiecas deleģētais akts, kas pieņemts, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/30 (2010. gada 19. maijs) par enerģijas un citu resursu patēriņa norādīšanu ražojumiem, kas saistīti ar energopatēriņu, izmantojot etiķetes un standarta informāciju par precēm, nevis deleģētais akts, kas pieņemts, pamatojoties uz Regulu 2017/1369.

Ja minētajā deleģētajā aktā nav paredzēts veids, kādā šiem piegādātājiem un tirgotājiem šāda atsauce ir jānorāda, un līdz brīdim, kad, pamatojoties uz Regulas (ES) 2017/1369 16. pantu, attiecībā uz attiecīgo ražojumu grupu tiek pieņemts deleģētais akts, tiem ir jānorāda atsauce vizuālajās reklāmās un tehniskajos reklāmas materiālos, uz šo energoefektivitātes klasi un energoefektivitātes klašu diapazonu tādā pašā veidā, kā tas pieņemts uz šīs ražojumu grupas etiķetes, ar nosacījumu, ka šāds norādījums paliek salasāms un redzams, ņemot vērā šo reklāmu un reklāmas materiālu raksturu, izmēru un komerciālos imperatīvus.

Ja šāds noformējums nav iespējams, minētajiem piegādātājiem un tirgotājiem jebkurā gadījumā jāizvēlas līdzvērtīgs noformējums, kas atbilst Regulā 2017/1369 noteiktajām prasībām attiecībā uz informāciju patērētājiem un salasāmības un redzamības prasībām.

[Paraksti]